

গাণিতিক প্ৰমাণ

প্ৰায় চল্লিছ বছৰ ধৰি সমাধানহীন হৈ থকা ‘strong perfect graph theorem’ নামেৰে পৰিচিত উপপাদ্যটো একবিংশ শতিকাৰ আৰম্ভণিতে মাৰিয়া চুনভস্কিয়ে (Maria Chudnovsky) তিনিজন সহযোগীৰ সৈতে প্ৰমাণ কৰিছিল। সেইটো প্ৰমাণ কৰি তেওঁলোক চাৰিজনে লিখা গৱেষণা-পত্ৰখন ১৭৯ পৃষ্ঠাৰ। এখন জাৰ্নেললৈ গৱেষণা-পত্ৰখন প্ৰেৰণ কৰাৰ পাছত প্ৰায় পাঁচ বছৰ ধৰি peer review প্ৰক্ৰিয়াত থকাৰ অন্তত সেইখন প্ৰকাশৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা হয়। ইয়াৰ বাহিৰেও আন বহুতো কামৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত মাৰিয়াই ফিল্ডছ মেডেল পালেহেঁতেন নেকি বুলি কোনো কোনোৱে আলোচনা কৰিছিল।

বাংগালুৰুস্থিত টাটা মৌলিক গৱেষণা প্ৰতিষ্ঠানৰ (TIFR)

অধীনৰ এটা প্ৰতিষ্ঠান হৈছে International Centre for Theoretical Sciences (ICTS)। কেন্দ্ৰটিয়ে কেইমাহমানৰ মূৰে মূৰে এখনি সংবাদ-পত্ৰিকা প্ৰকাশ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। ২০১৬ চনৰ এটা সংখ্যাত তেওঁলোকে মাৰিয়া চুনভস্কিৰ এটা সাক্ষাৎকাৰ লয়। মাৰিয়াই তেওঁৰ সহ-লেখককেইজনৰ সৈতে দাঙি ধৰা প্ৰমাণটোৰ শুদ্ধতাৰ সম্পৰ্কে নিজে কিমান নিশ্চিত আছিল, সেই সম্পৰ্কে সাক্ষাৎকাৰটোত সোধা হৈছিল। ইয়াৰ উত্তৰত মাৰিয়াই কৈছিল যে-

“ইমান দীঘল এটা প্ৰমাণৰ ক্ষেত্ৰত, এশ শতাংশই নিশ্চিত হোৱাটো সদায়ে কঠিন। আপুনি পৰীক্ষাৰ পাছত পৰীক্ষা কৰি থাকিল। আপুনি সন্দিহান হোৱা স্থানসমূহ পৰীক্ষা কৰিলে, তাৰ পাছত গোটেইখিনি কৰিলে, পুনৰ সন্দেহজনক স্থানবোৰ কৰিলে... আৰু ফলত আপুনি যথেষ্ট আত্মবিশ্বাসী হ’ল, আৰু আপুনি বক্তৃতা দিয়া আৰম্ভ কৰিলে। এইটো এটা ভাল পৰীক্ষা, কিয়নো আপোনাৰ যুক্তিসমূহ হঠাতে শ শ নতুন লোকৰ দ্বাৰা অনুসৰণ কৰা হৈছে, যাৰ মনত আপোনাৰ থকা পূৰ্বনিৰ্ধাৰিত ধাৰণাসমূহ নাই। তাৰ পাছত গৱেষণা-পত্ৰখন প্ৰকাশ হ’ল আৰু মানুহে অধিক বিষদভাৱে পঢ়া আৰু পৰীক্ষা কৰা আৰম্ভ কৰিলে। বিবেচিত হয় যে এইটো এটা মানুহে গুৰুত্ব দিবলগীয়া তাৎপৰ্যপূৰ্ণ সমস্যা, মই ভাবোঁ যদি কোনো খুঁত আছিল, এতিয়ালৈকে তাক বিচাৰি পোৱা গ’লহেঁতেন।”

অন্য সময়ত মাৰিয়াই কৈছিল-

“গণিতৰ সম্পৰ্কীয় সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ কথাসমূহৰ এটা হ’ল এই যে ই আপোনাক স্পষ্টভাৱে চিন্তা কৰিবলৈ শিকায়, আপুনি যিয়েই চিন্তা নকৰক কিয়।”